

په نجه کانتان مه بېن و له ده نگدان دا به کاریان بھیښ!

دکار بکات. چونه سه رسهندو
واتای ئوهنیه که تو دهنگ به لیستی
ناحهز و نا دلخواز دهدیت، واتای
ئوهنیه که تؤ پیشوازیت له
برنامهئ و حزب و لایهنانه
کردوه که رقت لیيانه و بهوه
تزمتباریان دهکهیت که گنهدلیان
کردوه و خزمه تگوزاریان پیشکهش
به گهل و نیشتمان نه کردوه، به لکو
به شداری کردن له پروسنه
دهنگدان، چونه سه رسهندو
دهنگدان خویی اه خویدا
رسه پیشکردن و ویژان و لوزیک و
بدیرتهوه.

لە و لاتانەی کە خەلک لە دەستەلات بىزازن، ھەول دەدەن لە کاتى دەنگاندا تۆلەی خۇيان بىكەنەوە بە دەنگ بىانەتتى خوارەوە، يان بە دەنگەوە بەشدارى لە دابەزاندىيان بىكەن، بەلام مخابن ھەندىك لە كوردىستانىان بە پىچەوانە لە ھاواكىشەكە گەيىشتۇن، پىشانۋايە بەشدارى كردىن لە دەنگ دان، دوپات بۇونەوەي دەنگانە بە وانەي كە كارى باشىان نەكردۇ، يان زىندۇو كەردىنەوە و درىېزكەردىنەوەي تەمەنى ئەوانىيە كە گەندەلىان كردوه!! ئەو ھاواكىشەيە تەھۋا و پىچەوانىيە، بىزىيە من دەخوازم كە پەنچە كاتنان نەبىن و لە دەنگاندا بەكاريان بېھىن.

ج ئاكامىكى دەبىي، دەشزاپى بەشدارى نەكىرىن دەركەي پەرلەمان بە رووى ئەو كەسانوھ دەكتارەوە كە

تىكى ۋىلدانى ۹

ئەتا ئەرازۇسى دەكتارتىپ

هاشم عهبدوللا مجيدين
hashm_abdula@hotmail.com

پیشتر گهندلیان کردو هو ئاوریان له
خەلک نەداوەتەوە بیریان له
خزمەتگوزارى گشتى نەکردىتەوە.
مۇۋقۇ ئىنگى يىشتوو، مۇۋقۇ
نىشتمانپەرەوەر دىلسۈز ئەو كەسە يە
كە بچىتە سەر سەندوقە كانى
دەنگدان و بىزانى چۆن پەنجەي
بوجولىتى و بە شىۋىيەك دەنگى خۇرى

نه و اتای توله سهندنه و دهگه یه نی و
نه لایه نی نه یاریش پینیده دو رینی.
به شداری کردن له پرسه ای
ده نگهدان مافی سه ره تای هر
تاكیکی کومه له، له و ریگه یه شه و
هر روش ده تواني مافی خوی مسوکه ر
ب بکات و توله لهو لایه نانه بکات و ده
نه ایه وی جله وی دهسته لات به

دهی چاوهروانی پیشکهشکردنی
 خزمه‌تگوزاری پیویست له لیستی
 براوه بکهن.
 ئوانی له مافی دهندگان
 تیدهگن و ریزی دهندگی خزیان
 دهگرن و دهزانن چون به کاری
 بیهین، همیشه که سانی
 ناشتمانیه رو هرو به بیرون باوره،
 ئامانجیان گویشته دهسته‌لاتی ئو
 لیستانیه که نویته راهیتیان دهکن و
 به رنامه‌ی باشیان پییه، چونکه
 نه نه، ابته. کردی ئوهه نه که
 ماوهیه که لیره و لهوی باس له
 هله‌لبرازدن و چونه سره
 سهندوقه‌کانی دهندگان دهکری،
 هنهندیک که س له خوراوه هانی
 خله‌لک دهدن تا به شداری
 له دهندگاندا نه کهن. هرودهها ئوانیه
 کله‌بی و گازاندیان لی ده رژیته وه،
 ده لین پهنجه‌کانمان ده بپین و ده نگ
 نادهین! هنهندیک نووسه‌ری توره‌ش
 هه‌مان پهیش دووپات ده که نه و هو
 ده نووسن ئو پهنجه‌یه ده برم و
 ده نگ بینادهه!!

لیست و حزبی براوه موجه باز
خه لک و بز دنگدهر و لایه نگرانی
خوی ببریته تو، هرچهنده که نیمه‌ی
کورستانی له و بواره‌دا ئزمۇونىکى
تالمان هېيە و بهو شىپوھەش
تىگەيندراوين، لە زۆربەی
ھەلىۋاردنە كانىشدا بهو شىپوھە
دەنگ كۆكراوه‌تەو، پاره و دەمانچە
بەسەر خه لک دابەشكراوه و دەنگ لە
خه لک و دگراوه.

دەنگدان پرۆسەيەكى
ئازەزوومەندانىيە، بەلام ئەركىكى
ويژدانى و نەتەوهى و نىشتمانىشە،
چونكە له رىي دەنگانەوه تاي
تەزارزووی هيڭەكان دەگۈزۈرىت و
نويتەر رەوانىي پەرلەمان دەكىرىت،
ھەربىيەش دەبى كورستانيان بىان
كە چۈن چۈنى دەنگە كانى خۇيان
بەكاردەھىين.

مخابن ھەندىك كەس، دەنگدان

له لایه کی دیکه شه و هندیک
پیانوایه باشترین ریگه بز توله
سنه نده و له لایه نانه که
دنه دان پروس

نه و دی و نید
دان دن دن دن

نهانه هی پیانوایه که نه گهر
دهنگیان به حزینک یان لایه ن و
لیستیک دا، ظیدی لایه نی دهنگورگر
پیچه ند دبی که یارمه تی دهنگدران
بدات! یان پاداشتیان بداته وه.
بیگومان خراپ له مافی دهنگدان و
به کارهینانی دهنگ تیگه یشتون،
چونکه دهنگدان بژئه و نه که
لیستی دهنگ و هرگر به پول و پاره
پاداشتی دهنگدران بکاته وه، به لکو

پیکی چہ پہل "

کردده و دژه ئىنسانىانه زياتر دهې . سەرۆكى پارىزەرەكان هەروەها دەلى : ئە تواون و جىنایاتانە چەندىن سالاھ بۇ خەلک ناسراون- هەر مالىيەك كەسىيەكى بى سەر وشۇيىتى ھەمە، لە كەبابچى ناو مەيدانى شاررا ھەتا بەپرسى ناواچەيى ئاك پ، واتە حىزبى سەرۆك وەزىز، يەكىن لە ئازىزانى خزىيان لە دەست داوه- تەنیا لە سېلىۋى لە ژمارەي ۱۵۰۰ کەس دانىشتۇرانى ئە شارە، كەس ۳۰۰ بى سەرۋوشۇن چۈون. ئەممە ناوىيەك كە كاركەي رەسم ھەلگىتن بۇو و باوكى سى مندال بۇو، بەيانىيەك و دەدرەكەوت، ئىتىر كەس چاوى پى نەكەوتەو- ئەنورە باوكى ئەممەد كە بە چاوى پىر لە

فرمیسکوه باسی کورهکهی دهکا
دهلی که "له پاش دهسال مهیتی
کورهکهم بؤ بدوزنهوه، ئئنور که
له سەرتەلە ویزیتون چاواي بەھو
کەسانە کەھوتبوو کە له ناو چالى
ھەلکەنراو له مەیتى بى سەر و
شۇپەنەکان دەگەران، دەچىتە كۆھەللى
مافي مرۇۋە : "بېرم لەھو كەردەھو
كە ئەرگەنەگۈن كە خەرگە ئەھورۇ
دەتەقىتەوه، دەتوانى دەنگ و باسى
تازارەي لەم باھەتەوهەھبى -
لەھەتى لىكۈللىن له سەر تۈرى
ئەرگەنەگۈن له سالى ۲۰۰۷ و
دەستى بى كراوه، هەندىك وھ قىسە
ھاتۇون له سەر ئە و ھېزە شاراوهى
عەسەركەرى و ناسىپۇنالىيلىستى
ئەرگەنەگۈن كە له ناو دەم و
دەزگايى دەولەتى تۈرك دا بېك ھاتۇ
و بەھو تاوانبار دەكىرى كە كودتا و

قسه کانی عه بدوالقدر ئایگان زوربە
جىددى وەرىگىرى، چونكە لە پاش
پىّدا چۈننەوە بە سەريان دا،
دەركەوتۇ كە تەواوى ئەوشتانە كە
باسىلى ئى و دەكراستن -

ئەندامىي پېشىووئى ژىتىم دوورە
لەوە كە گىشت نەيتىكەنى دركەندىبى -
لە سويدى لە گىيانى خۆى دەترسى،
چۈنكە ھەرەشە ئىلكرى اوە، تۈركىيا
داواي تەسلىم كردىنەوە دەكـا
بۇئەوە كە بە تاوانى كوشتنى موسى
عەنتىر لە سالى 1992دا، بچىتە
مەحکەمە، "ئامادەم ھەركات وله
ھەر شۇينىك موحاكەمە بىكىرىم
غەيرى لە تۈركىيە، داواي تەسلىم
كىردىنەوە مەنيان لە بەرئەوە
ھەيتاۋەتە كۈزى كە باسى ھېچ
شىتىكى دىكە نەكەم -"

له رُوزِی^۹ مارسِه و، لیکوْلین
له سَهْر بَی سَهْر و شویتَه کان
دَهْریکی تازَهی گرتَه- له سَهْر
داوَی پاریزَه کان که پیدا دَهْگرن
له سَهْر قَسَه کانی عَبْدَو القادر
ئایگان، عَبْدِلِیه بَریاری دَالَه
سَلیوپی، ئاخَرین شَارَی سَهْر
سَنفورِی عِیرَاق، هَر رُوزَه اَلَه
دِیار بَه کِر لیکوْلین بَکَه-
چالاوه کانی مَهْرَگ^{۱۰} که له نَزِیک
گَهْرَه تَرَین بَکَهی عَسْکَرِی
سَلیوپی، له سَهْر سَایتَی کَمپانِیاَی
بَوْمَاس دَامَه زَراوه، دَهْکَه وَیَه ڏَیَر
پَشکنِین. هَر رُوزَه اَهْ و چَالَه
هَلَکَه نَزاوانَه که پِرَن له ئَیْسَک،
دَهْسَتَه وَانَه يَه کَی کَهْسَک، تَهَنَاف و
گُورِی سَسَی گَرِی درَاو، وَرَدَه و
پَاشْمَاهِی جَل و کَهْلَه سَهْرِیکی
ئِینسان دَوْزِرَایه وَه^{۱۱}
به پَشکنِی ئَه و به لَگانَه کَه
دَهْکَه وَنه روَو، خَورِپَه و تَرس لَه و

عه سکه ریکی پسپوری ئەشكەنجه بە
میچە وە هەلیواسى، قورسایى لە
سەر لاقەكانى بۇو، عەسکەرەكە لەو
حالەتەدا لىيەددە، سىن يان چوار
رۇزان بە بىن خواردن رايانگرت، من
ئاكاڭار، بەكتار، مەركەز، ئەگانچە

عه بدو القادر دهلى که مراد
ئه سلانيان نارد بو سيلوپي و له
پاشان هيتايانه وه جم چمه
فورات - پروريكهمان به سه رجاوی
دادا و دهست به سستان کرد.
به پرپسى عه سکه رى يوكسول
ئوگور ده سريثى لى کرد و جهندى
سالوسى به نزيني به سه ردا کرد و
ناگری تى به ردا - له سه ر شاهي دى و
راگه یاندنه کانى من، بنه ماله که هى
تواني په بيداي بکاته وه و به پيئي ئادن
ناسينه وه -

ئۇتۇبە كاره باسىي "چالاۋەكانى مەرگ يېش دەكا، شىتىكى كە كە چاپامەنەيەكانى تورك ئاوى پاكى بەسەردا دىكىرى. : لە سالى ۱۹۹۴ مەيتى ۷ كەسيان خىستېن ناو كۈپەي كۆمپانىيەنى توركىيا بە ناوى بۇناس، لە پاش ئەوه كە سووتاندبىويان و يان لە ناو ئەسىدیان ھاۋىيېشتبۇن- عەبدۇلقاردۇر ئەوهش بۇون دەكتارەوە كە سى ئەندامى سەندىكا كە لە هەمان سال دا گىراپۇون لە لايەن دادخوازى دىاربەكر تەسلىمى سەرکردەي ژىتىيم عەبدۇلكارىم كرسا كراپۇون و بەدهستى ناوبىراو بە گوللەيەك لە ناو چاوانىيان لە نىزىك سېلىۋېپى ئىعدام كران- ئۆزشىرەوان ئەلچى سەرۆكى پارىزىزدانى سېلىۋېپى كە لە دوو پات كەرنىھەوە دەھست پىنگىزىنەوەي پەروەندەكەن نەخشى سەرەتكى ھەيە دەلى: "دەبى

رۆژنامه‌ی نوموند سی‌شەممو ۱۴ ئاوریل 2009
Perrier Olivier Truc et Guillaume
نارداوهکانی تایبەتى نوموند لە سیلۇپى و باشۇورى سويد
و ۵۰(گىزىرانى: عەزىزى ماملى

کرتونه ئەستۆ، له سەر ئەو باوھەرەد-
”نىزىك ۱۵۰۰ دوسىيە پەرەوەندە-
کاراوهتەوە كە بە نىۋى
بى سەرە رو شۇيىتەكان ناسراوەن،
ژمارەر ئەو دۈسیانە دەكتاتە ۵۰۰۰
ئەگەر ئەو كۈرۈۋانەي كە هيچ
چەشىنە لېكىلېنىكىيان بۇ نەكراوه له
بەر چاۋ بېكىرىن.

لە تۈركىيە، دانپىتىدا هىتىانە كانى
عەبىد القادر ئايگان بە تەواوى كارى
پېشكىن و لېكۈلىن له سەر ئەو
بى سەرە رو شۇيىن چۈونانەي ناو
تۈركىيائى هىتىاوهتە ئاراوه و هيواى
داوهتە بىنە مالە كە يان- مەيتى مراد
ئەسلام، گەنجىكى ۲۵ سالە كە له
سالى ۱۹۹۴ دا پېرش و بلاو بىبۇ،
دە سال دواتر دۆزۈزىيەوە كە له پاش
ئاڭگر تىبىيەر دان له قەراغ رېكايىەك
خاكيان كەردىبۇو - ئىتىمە لە
چايخانە يەك رفاندىمان، راپۇرتىيان
لىيدابۇو، هىتامانە شۇيىتى ئىتىمە-

وەردە كەرىتىنەدە - لەو كاتتوو له كەمەل
ئىتىم واتە بىنكەيەكى نەتىنى
ۋاندارمېرى تۈرك كە بۇ ماوهى دە
سال بۇ خەباتى دۇز بە تىرۇر
تەرخان كرابىبو لە جىنبايەتە كانى كە
لە باشۇورى رۇزەلەتلىقى تۈركىيە
روویدا بەشدارى كەرد - لە سەرەدمى
ئەو شەرە قورسەدا كە عەسکەرەي
تۈرك بەتوندى دۇز بە خەباتىكىرانى
پارتى كرييکارانى كوردستان،
ھەرودەها دۇز بەوانە كە بە پېشتىگى
لە وان تاوابىنار دەكراان وەرىيى
خىستىبو.

عەبىد القادر لە سالى ۲۰۰۳ وە
تۈركىيائى بە جىي هيتنقۇوە و ئۇورۇز
دەستى كرددۇ بە ئاخاافتىن - ئاواش
دەست پىتەدەكا: ”وھك كارمەندىك لە
ماڭنى سېپتامبرى ۱۹۹۱ بە ژمارەي
تايىھتى ۲۷۷۹ زەنگى دامەزرام - زۇر بە
وردى باسى ئەو رۇزىانە دەكاكە بۇ
ئەشەنچ و ئىعدامى كورت و بى